

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om tilpasning af den fælles visumpolitik til de nye udfordringer

(COM(2018) 251 — *final*)

og om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks)

(COM(2018) 252 *final*— 2018/0061 (COD))

(2018/C 440/23)

Ordfører: **Ionuț SIBIAN**

Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 16.4.2018 Rådet, 2.5.2018 Kommissionen, 18.6.2018
Retsgrundlag	TEUF-traktatens artikel 304
Ansvarlig sektion	Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab
Vedtaget i sektionen	19.7.2018
Vedtaget på plenarforsamlingen	19.9.2018
Plenarforsamling nr.	537
Resultat af afstemningen	168/0/1
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU anerkender, at visumkodeksen er et kerneelement i den fælles visumpolitik, idet den fastsætter et sæt fælles retlige bestemmelser og operationelle instrukser.

1.2. EØSU støtter forslagene til harmoniserede procedurer og betingelser, der fastsættes i visumkodeksen, og som giver mulighed for at undgå situationer, hvor sager, der minder om hinanden, behandles forskelligt af EU's medlemsstater, samtidig med at man giver mulighed for en differentieret behandling på grundlag af »visum-historikken«. EØSU mener desuden, at der bør gøres en indsats for at fastlægge harmoniserede procedurer for prøvelse af visumafslag.

1.3. EØSU glæder sig over den harmoniserede løsning for visa til flere indrejser, som vil give indehaverne mulighed for at rejse til EU gentagne gange i visummets gyldighedsperiode, eftersom dette vil bidrage til økonomisk vækst, kulturel og social udvikling og udveksling samt bedre støtte og større forståelse mellem mennesker.

1.4. Visa til en enkelt indrejse, der skal udstedes ved de ydre grænser, og som medtages i visumkodeksen for at fremme turisme med korte ophold, er tegn på medlemsstaternes fleksibilitet og pragmatiske tilgang, og EØSU tilskynder til, at man anvender denne tilgang ved håndteringen af en række andre aspekter af visumudstedelsen for at sikre, at der tilbydes »one-stop shop«-faciliteter.

1.5. Eftersom Den Europæiske Union proaktivt bør tilstræbe overholdelse af fuld gensidighed på visumområdet i sine forbindelser med tredjelande, opfordrer EØSU Kommissionen til at gennemføre en hurtig høringsprocedure og fremsætte forslag til et tydeligt sæt af gennemførlige forslag vedrørende både lempelser og sikkerhed.

1.6. EØSU støtter imidlertid fuldt ud forslaget om, at Kommissionen, inden den træffer afgørelse om midlertidigt at suspendere visumfritagelsen for et tredjeland statsborgere, bør tage hensyn til menneskerettighedssituationen i det pågældende tredjeland og de mulige konsekvenser af en suspension af visumfritagelsen i den pågældende situation.

1.7. Samtidig anbefaler EØSU, at man på alle måder bør bestræbe sig på at indsamle troværdige, relevante og ensartede/sammenlignelige (så vidt muligt) data om tredjelande og om de situationer, der giver medlemsstaterne mulighed for at beslutte midlertidigt at suspendere fritagelserne for visumkrav for statsborgere fra tredjelande, der står opført i forordningens bilag II. Dette bilag indeholder en liste over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visa, når de krydser de ydre grænser, og de lande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav.

1.8. EØSU maner til forsigtighed ved beslutningen om den løbende (hvert andet år) opjustering af de foreslåede visumgebyrer. Opjusteringen bør ikke ske automatisk, eftersom den foreslåede pris allerede er høj sammenlignet med vækst-/udviklingsniveauet i nogle af de pågældende tredjelande.

1.9. EØSU er tilhænger af ændringer af visumkodeksen, der vedrører den supplerende mulighed for at udfylde og underskrive ansøgningsformularen elektronisk, så proceduren bringes i overensstemmelse med den teknologiske udvikling. Samtidig tilskynder EØSU alle medlemsstater til at være åbne over for onlineindgivelse af visumansøgninger og gennemføre de nødvendige opdateringer/ændringer for at understøtte denne onlineprocedure, og opfordrer til, at Kommissionen medtager/fremlægger en realistisk frist for den generelle onlineindgivelse af visumansøgninger i medlemsstaterne.

1.10. EØSU glæder sig over Kommissionens forslag om at afskaffe princippet om »at ansøgeren skal møde personligt op« og støtter, og anmoder desuden om, regler og bestemmelser, der giver mulighed for indgivelse af visumansøgninger online. EØSU mener, at man bør stræbe efter, at visumansøgninger skal kunne indgives på den mest praktiske og hurtige måde fra visumansøgerens bopæl, hvilket om nødvendigt omfatter øget brug af eksterne tjenesteudbydere og tilvejebringelse af bedre repræsentationstjenester samt øget samarbejde mellem de diplomatiske repræsentationer i EU-medlemsstaterne.

1.11. EØSU anbefaler, at Kommissionen reviderer de nuværende kategorier af ansøgere, som er omfattet af visumfritagelse og definerer dem mere præcist. EØSU anbefaler også, at man overvejer at fritage ældre mennesker og repræsentanter for nonprofitorganisationer, der deltager i seminarer, konferencer, idræts-, kultur- og uddannelsesbegivenheder, der afholdes af nonprofitorganisationer, for gebyret uanset deres alder eller i det mindste, at man overvejer at hæve aldersgrænsen.

1.12. Eftersom forordningens bestemmelser »finder anvendelse på alle tredjelandstatsborgere, der skal have et visum, når de passerer medlemsstaternes ydre grænser (...), uden at dette berører: tredjelandstatsborgeres ret til fri bevægelighed, når de er familiemedlemmer til en unionsborger«, ønsker EØSU at belyse vigtigheden af at fastlægge en fælles praksis for at undgå forskelsbehandling i forbindelse med definitionen af »familiemæssig tilknytning« i betragtning af den seneste udvikling i EU's medlemsstater vedrørende definitionen af en familie.

2. Generelle bemærkninger

2.1. EØSU tager Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om behovet for at tilpasse den fælles visumpolitik til de nye udfordringer til efterretning og støtter som følge heraf de to forslag til forordning om en fællesskabskodeks for visa og om en liste over tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visa ved passage af de ydre grænser, og tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav.

2.2. EØSU anerkender, at visumkodeksen har virkninger, der er mere vidtgående end målet om at indføre fælles retlige bestemmelser og ansøgningsprocedurer, og at den ud over at lette legitime rejser og bekæmpe irregulær indvandring har indvirkning på økonomisk vækst og jobskabelse, selv om det ikke var et af de oprindelige formål med visumkodeksen. Der blev indgivet 16,1 mio. ansøgninger om ensartede visa på Schengenlandenes konsulater i 2017, og tendensen er for opadgående. Ud af dette samlede antal ansøgninger blev der i mere end 50 % af tilfældene udstedt visa til flere indrejser, mens antallet af ikke-udstedte visa var 1,3 mio., hvilket svarer til 8 % af det samlede antal ansøgninger ⁽¹⁾.

2.3. EØSU glæder sig over de foreslåede ændringer, der skal lette visumbehandlingen for både ansøgere og konsulater, dvs. muligheden for at indgive en ansøgning seks måneder inden den planlagte tur (og ni måneder for søfarende), præciseringerne og de udvidede kategorier af personer, der kan indgive en ansøgning på ansøgerens vegne, samt harmoniseringen af kravene til dokumentation. EØSU glæder sig desuden over overholdelsen af princippet om, at en ansøger kun skal henvende sig ét sted for at indgive en ansøgning.

⁽¹⁾ Visumstatistikker for konsulater, 2017 (<https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy#stats>).

2.4. EØSU anerkender imidlertid også, at adgangen til konsulaterne fortsat er en udfordring, navnlig i tredjelande, hvor de fleste medlemsstater kun er repræsenteret i hovedstaden, så ansøgerne har omkostninger (i form af både tid og penge) ved at skulle rejse langt for at nå frem til konsulatet. Derfor glæder EØSU sig over forslaget om at afskaffe princippet om »at ansøgeren skal møde personligt op« og opfordrer medlemsstaterne til at foretage de nødvendige tilpasninger, så det bliver muligt at indgive visumansøgninger online. EØSU glæder sig i mellemtiden over alle typer foranstaltninger, der gør det muligt for visumansøgeren at indgive sin ansøgning på den mest praktiske og hurtige måde fra sin bopæl. Dette omfatter om nødvendigt øget brug af eksterne tjenesteudbydere og tilvejebringelse af bedre repræsentationstjenester samt øget samarbejde mellem de diplomatiske repræsentationer i EU-medlemsstaterne.

2.5. Som følge af den nylige indførelse af de nye regler om databeskyttelse og beskyttelse af personoplysninger (generel forordning om databeskyttelse) gentager EØSU nødvendigheden af, at eksterne tjenesteudbydere evner at respektere/garantere beskyttelsen af de indsamlede personoplysninger. Medlemsstaterne bør træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de virksomheder, der tilbyder visumtjenester (til europæiske statsborgere eller til ikke-europæere vedrørende visa til Europa) foretager de nødvendige ændringer af deres databeskyttelsespolitikker, så de overholder forordningen.

2.6. Både de nye afkortede frister for indgivelse af visumansøgninger, svar på visumansøgninger og harmoniseringen af muligheden for at udstede ensartede visa (navnlig med hensyn til beslutningen om at udstede visa til flere indrejser) vurderes som positive af EØSU, og det samme gælder forslaget til en ny artikel 25a om »Samarbejde om tilbagemtagelse«, der skal styrke tredjelandes samarbejde om tilbagemtagelse af irregulære migranter gennem indførelse af muligheden for en restriktiv og midlertidig anvendelse af klart definerede foranstaltninger. Der bør udarbejdes en harmoniseret strategi for, hvordan man letter visumansøgningsproceduren for ansøgere, der før har rejst til EU.

2.7. EØSU anerkender, at sammenhængen mellem visumpolitikken og forpligtelserne inden for andre politikområder (f. eks. handelsaftaler) bør sikres og være bæredygtig. Man bør indføre den almindeligt anerkendte løsning vedrørende visumfritagelsesaftaler, som medlemsstaterne har indgået med bestemte tredjelande. Den Europæiske Union bør proaktivt sigte mod overholdelse af fuldstændig gensidighed på visumområdet i sine forbindelser med tredjelande.

2.8. Skønt EØSU forstår begrundelsen for den foreslåede revision af visumkodeksens artikel 16, dvs. forhøjelsen af visumgebyret med 1/3, er udvalget bekymret over de mulige hindringer, der vil følge af dette forhøjede gebyr for så vidt angår statsborgere fra visse tredjelande, hvor udviklings-/velstandsniveauet er væsentligt lavere end i EU's medlemsstater. Sammenligningen af visumgebyret med rejseudgifterne og øvrige udgifter, som visumansøgerne skal afholde, er ikke gunstig, idet lavprisrejser og billige indkvarteringsmuligheder er udbredte i dag, og det kan føre til en situation, hvor prisen for hele turen er lavere end eller på niveau med visumgebyret.

2.9. EØSU mener, at man i forslaget om en revision af visumgebyret hvert andet år skal tage højde for muligheden af at sænke gebyret som følge af indførelsen af elektroniske visumansøgningsprocedurer (som vil medføre lavere personale- og administrationsomkostninger for medlemsstaterne). Ifølge Kommissionens meddelelse om tilpasning af den fælles visumpolitik til de nye udfordringer tager de fleste medlemsstater højde for fordelene ved at benytte digitale visa (hvor lavere omkostninger for konsulaterne er en af fordelene sammen med en effektiv og mere kundenvenlig ansøgningsprocedure sammenlignet med den papirbaserede ansøgningsprocedure).

2.10. I lyset af visumgebyrets nuværende niveau sammenholdt med det foreslåede niveau bør man overveje at lempe gebyret for repræsentanter for nonprofitorganisationer, der deltager i seminarer, konferencer eller idræts-, kultur- og uddannelsesbegivenheder arrangeret af nonprofitorganisationer uanset deres alder eller i det mindste overveje at hæve aldersgrænsen (i den nuværende lovgivning tages der højde for alderen — 25 år eller derunder). Seniorer bør også tilbydes sådanne lempelser for at støtte deres aktive integration i samfundet og bidrage til at forbedre deres livskvalitet.

Bruxelles, den 19. september 2018.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg